

Havnar Arbeidsmannafelag 65 ár:

Tímalønin er hækkað 43,68 kr. síðan stovningina

Tjúgu oyru um tíman — tað var lønin, tá 100 arbeiðsmenn í Havnini avgjördu at stovna Havnar Arbeidsmannafelag.

Fríggjadagin 16. januar eru tað liðin 65 ár síðan tann stovnandi fundurin varð hildin. Frammanundan fundinum vóru 150 limir teknaðir, so meginparturin metti.

Arbeidsgevararnir dæmdu ikki, at arbeiðsmennirnir tóku seg saman í felag og longu í sama mánað kom til skarpskeringar.

Í samrøðu við Sosialin í 1966, tá arbeiðsmannafelagið fyllti 50 ár, segði Andreas Hansen, Diaba í Funningsstovu, sum var ein av stovnarunum, at 31. januar lögdu mennirnir arbeiðið niður:

— Tá var jú eingin kei, men øll lossingin var við jaktum. Tað eydnaðist teimum bert at fáa tvær

jaktir mannaðar, so tað má sigast, at vit stóðu væl saman. Vit høvdu fund — minnist meg rætt — í salinum hjá Johan Restorff. Har sótu vit til kl. tvey — trý á nátt, og úrslitið var, at vit vildu ikki arbeiða, uttan ókara lønarkrav bleiv uppfyllt.

Arbeidsgevararnir vildu um hetta mundið annars seta lønina niður, tí eftir at fyrra heimsstrið var brotið út, minkaðu fiskaprisirnir. Um lønin fór niður, skilst ikki av stuttu samrøðuni við Diaba í Funningsstovu, men í eini aðrari samrøðu sigur Maurentius Viðstein, at arbeiðsmennirnir fingi 25 oyru um tíman í 1916.

Núverandi formaður Havnar Arbeidsmannafelags, Karl Johansen. Hann var nýliga afturvælur til formann í eitt 2 ára skeið

Upprunin í í Tjakfelagnum

Havnar Arbeidsmannafelag var ávøkstur av einum sosialistiskum tjakfelagið, sum bar heitið Tjakfelagið. Teir fremstu í Tjakfelagnum vóru Johan Petur Davidsen, Maurentius Viðstein, Niels Ejdesgaard, Kristin í Geil og Chr. Skylv Hansen.

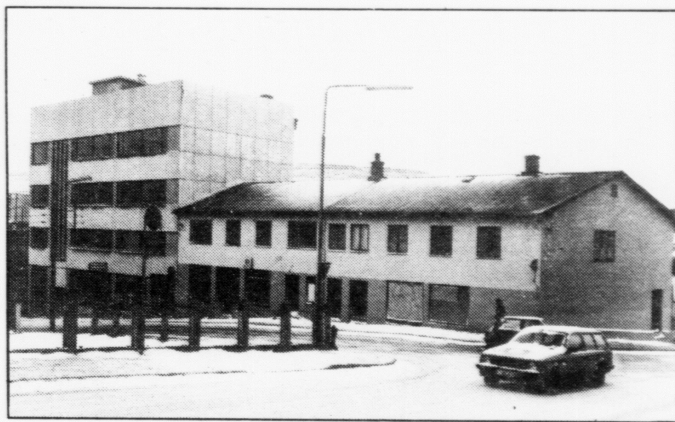
Tjakfelagið, sum var ógvuliga íðið, hevði yvir 50 limir og umframt at metast fyrri at tosa um samfelagsviðurskipti og sosialistiskar hugsjónir, arbeiddu limirnir eisini úti millum fólk — á arbeiðsplássunum og í gøtum. Og úrslitið av hesum arbeiðið var arbeiðsmannafelagið.

Í fyrstu stjórnina í arbeiðsmannafelagnum vórðu eisini nakrir av Tjakfelagsmonnum valdir.

Jóhan Petur Davidsen varð valdur til formann, meðan hinir stjórnarlimirnir vóru: Jógván Rasmussen, prentari, Chr. Holm Isaksen (Kristin í Geil), blaðstjóri, Jákup Vilhelmsen, arbeiðsmaður, H. D. Niclasen, postførari, og Marius Rein, fiskari.

Tiltaksmenn vóru: Søren Vilhelmsen, arbeiðsmaður og Bjørn Bjarnarson, bakari.

Grannskoðarar vóru Andreas Hansen (Diaba í Funningsstovu), málari og Poul Hansen, á Kirkjuvegi.

Ognin hjá Havnar Arbeidsmannafelag. — Í seksti árunum bygdi felagið húsin á horninum Sværrisgøta—Tinghúsvægur og fyrri stuttum keypti felagið húsalonina framvið Tinghúsvægunum

16 formenn

Í alt hevur felagið havt 16 formenn.

Formennirnir eru: J. P. Davidsen, P. J. Hansen, Johannes Guttesen, Maurentius Viðstein, J. H. Rubeksen, J. P. Henriksen, Johan Johansen, Chr. Clementsen, Magnus Tórshem, Johan Clementsen, Poul Johs. Hansen, Martin Kúrberg, Johan Norðfoss, Andrew Isheim, Martin Joensen, Martin Kúrberg og Karl Johansen.

Núverandi formaðurin, Karl Johansen, sigur, at í

dag telur arbeiðsmannafelagið um 1.000 limir.

Grundarlagið undir felagnum er limagjaldið, sum er 200 kr. um árið, og 1-prosentgjaldið, sum arbeiðsgevararnir sambært sáttmálanum hava skyldu at lata inn í minsta lagi tvær ferðir árliga.

Karl Johansen sigur, at felagið er rættuliga væl fyrri, og keypti fyrri stuttum tvinni hús — ognina hjá Farodane fram við Tinghúsvægunum, soleiðis at felagið í dag eigur húsognir fyrri eitt virði upp á einar seks mill. kr. Tann

størsti parturin verður leigaður út.

Arbeidsmannafelagið hevur í lötuni ein eitt-árasáttmála, sum gongur út 1. mai. Tann 29. í hesum skal felagið halda roknskaparfund. Tá skal stóða eisini takast til sáttmálan, sum í lötuni gevur eina tímaløn upp 43,88 kr.

Í nevndini í Havnar Arbeidsmannafelag sita í lötuni: Karl Johansen, Gunnar Hansen, Kristoffur Joensen, Tórus Arge og Andreas Debes. Tiltaksmenn eru Mortan Mørk og Svend Davidsen.

Bíða eftir grundøkki í 15 ár

Tað eru nú fimtan ár síðan Keyppssamtøkan í Klaksvík seksti býráðið um eitt øki at byggja, men higartil hevur býráðið ikki kunna útvega eitt øki.

Upprunliga seksti Keyppssamtøkan um eitt øki norðan fyrri Posthúsið, men tað eydnaðist ikki at fáa eitt grundstykki har. Síðan eru onnur øki nevnd, men einki itøkligt hevur higartil spurst burturúr.

Nú hómar Keyppssamtøkan to ein glotta frammanfyrri stavni. Í seinasta eintakinum av felagsblaðnum hjá Føroya Keyppssamtøku, Samtøkan, skrivur Jaspur Petersen, sum er stjórnarlimur fyrri Norðoyggjar, at í tí býráðlanini, sum varð framleidd seinasta summar, er lagt eitt øki til slík endamáli sum Keyppssamtøku.

Jaspur Petersen metir ikki, at tað er nakað, sum skuldi forða fyrri, at býráðið kann ávísar Keyppssamtøkuni eitt øki og útskriva bygg-

loyvi, tá býráðlanin er endaliga viðgjørd í ár.

— Keyppssamtøkulimirnir hava verið tolnir í hesum máli. Vit krevja nú okkara rætt til at kunna fara undir at byggja ein nýttarhóskandi handil, eins og teir eru aðrastaðni í Føroyum, skrivur Jaspur Petersen, sum kom í stjórnina fyrri Johan Simonsen, tá hann doyði fyrri stuttum.

Klaksvíkar Keyppssamtøka fyllti 20 ár 9. oktober í fjør. Fyrsti formaður í Norðoya Keyppssamtøku var Villi Sørensen, sáli, meðan Johan Simonsen var næstformaður.

Keyppssamtøkuni í Norðoyggjum hevur um 1200 limir. Umsætningurin í figgarárinum 79/80 6,4 mill. kr. Í ár verður roknað við umleið 8 mill. kr. í umsætningi.

Leiðari í Keyppssamtøkuni er Torleif Sigurðsson. Hetta starv hevur hann røkt síðan 1968, og er so stutt verið longest í leiðarastarvi innan FK.

Føroyskir Sosialistar:

Fáa ikki høli hjá kommununi

Føroyskir sosialistar noyddir at útseta ein stovnudag, sum teir ætlaðu at halda í Perluni. Kommunan letur ikki høli til politiskar felagsskapir!

Føroyskir Sosialistar, sum hava fyrirrekað ein sokallaðan Framadag við upplestri, sangi, framfærslu og fram-sýning, fáa ikki innivist í Perluni, sum teir hava søkt um. Ætlingin var at halda Framadagin nú leygdaginn.

Formaðurin í mentanevndini hjá Tórshavnar býráði, Finnur Johansen, hevur sagt nei. Grundgevingin er hon, at kommunan leigar ikki høli til politisk tiltøk.

Tað er ein bólkur av Føroyskum Sosialistum, sum er ein tverpólitiskur, sosialistiskur felagsskapur í Keypmannahavn, ið hevur fyrirrekað Framadagin, men nú er bólkurin ennáðhvert noyddur at avlýsa, ella útseta tiltakið, um onnur høli kunnu fáast.

Eingin fingið innivist

Socialurin hevur vent sær til Finn Johansen og spurt um grundgevingina fyrri at siga nei at leiga høli hjá kommun-

uni til politiskar flokkar ella bólkur.

Finnur Johansen sigur, at spurningurin um leigan til politisk felag er ongandi viðgjørdur í mentanevndini og tað fyriliggur heldur ikki nøkur rættninglinja um útleigan av hølunum hjá kommununi.

Finnur Johansen hevur í hverjum einstøkum føri sjálvar tikið avgerð. Hann sigur, at fyrri valið í 1978 seksti eitt politiskt felag um at leiga kommunuskúlahellina til at greiða fólk frá politisku viðurskiptunum eystanfyrri. Men tað fingi teir ikki loyvi til.

Víðari greiðir Finnur frá, at um sama mundið seksti ein trúarbólur um loyvi at læna hollina fyrri at greiða fólk frá viðurskiptunum hjá feløgum eystanfyrri, men bólkurin fekk eitt nei. Somuleiðis var tjóðveldisflokkinum noktað at halda ein fund í kommunuskúlahellini.

Nakað annað er, at politisk Framhald á baksiðuni

Jóhan Petur Davidsen var fyrsti formaður Havnar Arbeidsmannafelags. Hann hevði í Danmark gjørt seg kunnugan við ta sosialistisku arbeiðararørsluna. Heimafurturkomin var hann ein teirra, sum stovnaðu tað fyrsta sosialistiska felagið, SUF, Sosialistisk Ungdomsforening. Hann var somuleiðis ein av oddamonnunum í Tjakfelagnum og tað vóru limir í hesum felag, sum tóku stig til arbeiðsmannafelagið. J. P. Davidsen varð so forfylgdur av arbeiðsgevarunum, at hann noyddist at flyta til heimbygðina, Sand. Tað vóru eisini limir í Havnar Arbeidsmannafelag, sum stovnaðu javnaðarfelagið í Havnini í 1925.